

Spannend Pinksterfeest

Preek over 1 Korintiërs 2:10-11

Te lezen: 1 Korintiërs 2:6-12
22 mei 1983

Ik ga een verhaal vertellen. Voor de kinderen en voor u. En als u na dat verhaal deze tekst doorleest, zegt u hopelijk: nu heb ik het begrepen. Ik weet nu wat de Heilige Geest doet.

In het dorp waar Jan woonde, leefde ook een man waarvan alle mensen zeiden dat hij een heel vreemde man was. Hij woonde aan de rand van het dorp, helemaal alleen in een klein huisje. Rondom dat huisje stonden hoge struiken en dikke bomen. Je kon er nooit naar binnen kijken. Het was een vreemde man die daar woonde, vond iedereen. Niemand had ooit met hem gesproken. Niemand durfde dat goed. Want ze zeiden allemaal van hem dat hij vreemd was. Ze kwamen hem wel eens tegen op straat. Hij was een oude man, gekleed in een jas die hier en daar kapot was. Hij had een grote baard en lange grijze haren die half voor zijn ogen hingen. Je kon zijn gezicht nooit goed zien. En heel vreemd: zijn rechterhand hield hij altijd verborgen onder zijn jas. Een vreemde man. Ze wisten niet eens hoe hij heette. Maar ze hadden hem een naam gegeven: 'Vreemde Henk'. Als hij voorbij kwam, bromde hij altijd wat in zijn baard: 'Hallo, jongelui'. Niemand durfde dan iets terug te zeggen. Maar als hij een eindje weg was, dan begonnen de meisjes te giechelen en de jongens sterke verhalen over hem te vertellen. Het was zo'n vreemde man!

Hij zag er erg armoedig uit. Maar ze zeiden dat hij rijk was. Niemand wist er het fijne van. Het gebeurde wel eens, in het dorp, dat iemand 's morgens uit de voordeur stapte om naar zijn werk of naar school te gaan, en dat er dan zomaar een cadeau op de stoep stond. Laatst nog bij Piet, toen hij uit het ziekenhuis thuis was gekomen, stond er ineens een bouwdoos met Lego voor de deur! En toen Els jarig was, en haar moeder had gezegd dat ze dit jaar maar een paar kinderen voor een klein partijtje mocht uitnodigen, omdat er geen geld was voor een groot feest, stonden er 's morgens twee grote dozen bij Els voor de deur: één met flessen cola en appelsap en één met chips. En er gaan verhalen van mensen die zeggen dat ze 's nachts 'vreemde Henk' in de buurt hebben zien rondlopen. Niemand weet er het fijne van. Maar is het een vreemde man, die 'vreemde Henk'.

Het was pinksterzondag: 's morgens was Jan met zijn ouders mee geweest naar de kerk. 's Middags hadden ze een eind gefietst. Het was nu avond en Jan mocht nog buiten spelen. Het was lang licht. En morgen had hij toch vrij van school. Hij besloot eens naar het huis van 'vreemde Henk' te gaan. Stiekem naar binnen gluren om te zien wat die man thuis uitspookt. Daar zit Jan, verborgen tussen de struiken, onder het raam, vlakbij de voordeur. Heel voorzichtig richt hij zich op om naar binnen te kijken Op hetzelfde ogenblik gaat de voordeur open 'vreemde Henk' zelf! Jan

schrikt zich een ongeluk. Hij staat te bibberen op zijn benen. Dan zegt 'vreemde Henk': 'Kom je op bezoek, Jan?' Jan weet niet hoe hij het heeft. Die man weet dat hij 'Jan' heet! Hij weet niet wat hij zeggen moet en waar hij kijken moet. Dan zegt 'vreemde Henk': 'Als je zo graag wilt weten hoe het er binnen bij mij uit ziet, kom dan maar binnen! Je bent welkom hoor'.

Voor Jan het weet is hij binnen, de gang door, de kamer binnen. Nu zit hij aan tafel, in die halfdonkere kamer. 'Vreemde Henk' zegt: 'Ik zal je iets laten zien. Misschien dat je me dan begrijpt. Dat je me dan niet meer vreemd zult vinden'. Hij gaat naar een kast en komt even later terug met een groot oud boek. Hij slaat het open. Het is een fotoalbum. Jan kijkt er in, heel nieuwsgierig. Maar het is te donker. 'Ik zal een lichtje maken', zegt 'vreemde Henk'. Hij steekt een kaars aan. Het vlammetje flakkert op en neer boven het fotoalbum. Een vlammetje op pinksteravond.... Jan moet denken aan 's ochtends in de kerk, toen alle kinderen met een brandende kaars de kerk waren binnengekomen. Hij kan het nu beter zien. Het fotoalbum is opengeslagen bij een grote foto van een man met een jongen. Jan kijkt naar de foto. Wat een ogen heeft die man! Jan moet naar die ogen kijken. Heel vriendelijke ogen. Het is alsof die ogen zeggen: 'Ik houd van jou'. Jan kijkt verder. Ineens gaat er een schok door hem heen. De rechterhand van die man! Helemaal verminkt! Vreselijke brandwonden. Jan is er naar van. Dat iemand met zulke vriendelijke ogen zo'n verminkte hand kan hebben! Jan kijkt op van het fotoalbum. Hij wil wat vragen over die foto. Hij kijkt 'vreemde Henk' vragend aan. Ineens schrikt Jan weer. Ineens ziet hij het. Die ogen, die vriendelijke ogen van die man op de foto, dat zijn de ogen van 'vreemde Henk'. En die rechterhand, die verminkte hand, dat is de hand van 'vreemde Henk', de hand die hij altijd zo vreemd onder zijn jas verborgen houdt als hij op straat loopt. 'Vreemde Henk' kijkt Jan begrijpend aan. 'Ja,' zegt hij, 'dat ben ik. Die foto, dat is mijn geheim'. 'Dat is het geheim van mijn leven. Daarom ben ik zoals ik ben. De mensen vinden me vreemd. Kijk nog maar eens goed naar die foto. Daarom ben ik zoals ik ben. Zie je die jongen, naast me op die foto?

Dat is het zoontje van mijn burens, vroeger, toen ik nog niet hier woonde. Op een dag brak er brand bij de burens uit. Dat jongetje was alleen thuis. Hij heeft misschien met lucifers zitten spelen. Het was erg gevaarlijk. Maar ik ben dat brandende huis toch in gegaan. Ik heb het jongetje gered. Alleen had ik vreselijke brandwonden aan mijn rechterhand. Ik heb weken in het ziekenhuis gelegen. En toen ik er eindelijk uit mocht en weer thuis was, is deze foto gemaakt. Ik, samen met de buurjongen die ik gered heb. Ik was zo geweldig blij dat die jongen nog leefde en ik daar samen met hem stond. Toen heb ik tegen mezelf gezegd: Voortaan wil ik in mijn leven mensen helpen die het moeilijk hebben! Dat maakt je zo blij! Ik heb mezelf beloofd voortaan voor zulke mensen te zorgen en daar alles voor over te hebben. Dat is het geheim van mijn leven. Daarom woon ik hier, in een armoedig huisje. Daarom zijn mijn kleren wat slordig. Ik koop geen nieuwe kleren. Ik koop voor dat geld liever een cadeau voor iemand die ziek is. En dat zet ik dan stilletjes voor zijn deur, om hem te verrassen'.

Jan had de hele tijd stil zitten luisteren. Toen zei hij: 'Weet u hoe ze u noemen? Ze noemen u "vreemde Henk" maar ik vind dat u "goede Henk" bent'.

Wat Jan beleefde, daar in het huisje van 'vreemde Henk', daar met dat fotoalbum in die donkere kamer met een flakkerend kaarsvlammetje, dat beleefden de mensen op het pinksterfeest in Jeruzalem. Ineens gingen mensen God begrijpen. Ineens wisten ze waarom God zo is als hij is. Dat weet je misschien ook wel. Veel mensen praten over God zoals Jan en zijn vrienden over 'vreemde Henk' praatten. Ze moeten om Henk lachen. De één vertelt dit en de ander vertelt dat. Maar niemand weet er het fijne van. Sommigen zeggen: 'Het is waar wat er van God in de Bijbel staat'. Anderen zeggen: 'Nee hoor, dat is allemaal onzin'. Mensen kunnen heel veel over God weten zonder dat ze hem kennen. Net als Jan en zijn vrienden over 'vreemde Henk'. Er zijn ook mensen die, net als Jan in de tuin bij 'vreemde Henk', bij God door de ramen naar binnen proberen te gluren. Soms zijn dat heel geleerde mensen. Die weten zoveel. Die kunnen zo goed nadenken. Die zeggen: als we heel hard gaan denken, kunnen we zelf bedenken wie God is.

En weet je wat er met het pinksterfeest gebeurde? Net zoiets als in de tuin van het huisje van 'vreemde Henk'. Toen het Pinksteren was, deed God ineens de deur van de hemel open en zei tegen de mensen: 'Wat zitten jullie toch over mij te praten, wie ik ben! Ik zal het jullie laten zien'. En dan steekt God eerst een lichtje aan. Op ieders hoofd een vlammetje. En dan pakt hij een groot boek. Een soort Bijbel met platen erin. En dan laat God de mensen een plaat zien. Een plaat waarop een kruis staat. Aan dat kruis hangt iemand. De Here Jezus. Dan zegt God: 'Kijk maar eens goed. Dat is het geheim van mijn leven. Daarom ben ik zoals ik ben. De mensen vinden het vreemd en begrijpen het niet. Kijk naar dit kruis. Ik heb mezelf beloofd om heel veel van mensen te houden. Ook als dat me heel veel zou kosten'. Zoals 'vreemde Henk' zijn rechterhand verbrandde om zijn buurjongen te redden, zo verloor God zijn eigen Zoon toen deze stierf aan het kruis. Om ons te redden. Dat is de Heilige Geest. De Heilige Geest laat je het geheim van Gods eigen leven zien. Toen Jan het geheim van het leven van 'vreemde Henk' had leren kennen zei hij: 'U bent niet 'vreemde Henk' u bent 'goede Henk'. Als de Heilige Geest een vlammetje in jouw hart heeft aangestoken zeg je: 'Nu weet ik het. U bent een goede God. U houdt heel veel van mij. En van alle mensen.' Dat doet de Heilige Geest. Die zorgt ervoor dat je een beetje van God gaat begrijpen. Die zorgt ervoor dat je zelf een beetje voelt hoeveel God van mensen houdt. Pas dan weet je wie God is.

Het pinksterfeest is een geweldig spannend feest. Wie de Geest van God ontvangen heeft, krijgt een spannend leven. Het is de spanning van Jan uit het verhaal, als hij zijn vrienden gaat vertellen dat 'vreemde Henk' 'goede Henk' is. De Geest plaatst je in de spanning tussen twee werelden: de wereld van de gedachten en gevoelens van God en de wereld van de gedachten en gevoelens van de mensen om je heen, gedachten en gevoelens die ook vaak diep weggestopt zitten in je eigen hoofd en in je eigen hart. In het gelezen gedeelte uit

1 Korintiërs 2 plaatst Paulus deze tegenover elkaar als de wijsheid Gods en de 'wijsheid van deze eeuw'. De Geest 'doorzoekt de diepten Gods' zoals Paulus schrijft. De Geest maakt je deelgenoot van Gods diepste hartsgeheim. De Geest laat je iets voelen van de liefde die God voor mensen had toen hij zijn eigen zoon weggaf om te sterven aan het kruis. Maar de Geest maakt je deelgenoot van dit geheim van Gods leven, terwijl je met beide benen in een wereld staat die zich door geheel andere gedachten en gevoelens laat beheersen.

U hebt een verschil van mening, een conflict. Misschien wel in uw familie. In uw huwelijk. Dat is spannend. Het wordt nog veel spannender als u de Geest van God ontvangen hebt. Dan komt u in dit conflict in de spanning tussen de gedachten en gevoelens van God én de gedachten en gevoelens van mensen, in de spanning tussen de wereld van God en de wereld die bezig is voorbij te gaan.

U staat in uw recht. U hebt gelijk. Allen die het goede met u menen zeggen dat u op uw recht moet gaan staan. En zij hebben gelijk. Ze hebben ook moreel gelijk. U hebt het vaste recht om op uw recht te gaan staan. De Geest van God laat u een kijkje nemen in 'de diepte Gods'. De Geest doet u delen in de gedachten en gevoelens van God die zijn eigen Zoon weggaf aan mensen die tegenover hem in het ongelijk stonden. De Geest van God doet je met God meevoelen. De Geest van God roept je in een conflict op de ander lief te hebben. Niet om op je rechten te staan, maar de ander lief te hebben. Dat is voor veel mensen om te gillen van de lach. En ze hebben nog gelijk ook.

Als je nuchter redeneert, in deze samenleving, kom je tot de conclusie dat je altijd op je rechten moet gaan staan, dat je jezelf moet handhaven. Dat heb je met logica: er komt aan het einde uit wat je er aan het begin hebt ingestopt. Logica werkt bevestigend. De wijsheid van de wereld bevestigt deze wereld in zijn vooronderstellingen. Wat volgens de wijsheid van deze wereld 'gelijk hebben' is, bevestigt de wereld, die aan elkaar hangt van egoïsme, angst voor elkaar en hebzucht, in zijn egoïsme, angst en hebzucht.

Pinksteren plaatst je in de spanning tussen deze wereld en de wereld van God. Dat is een grote spanning. Maar die spanning hoort bij de Geest! Soms kun je het gevoel hebben dat die spanning te groot wordt. Het één trekt aan je. Het ander trekt aan je. Je voelt je als een stuk elastiek uitgetrokken over deze wereld waarin je verantwoordelijkheden hebt en de wereld van God waartoe je geroepen bent. Ik heb voor dit soort spanningen geen pasklare oplossingen. Ik kan allen maar zeggen: Schaamt u zich er niet voor als christen zulke spanningen te voelen. Het zijn heel echte, heel authentieke spanningen die horen bij een mens die Gods Geest ontvangen heeft.

Verberg ze niet. Plak ze niet onder bijbelteksten.

Durf zelf het woord te hebben. Durf het tegen God te zeggen. Als u dat eerlijk doet zal God u in zijn wijsheid verder helpen. Daarop mag u vertrouwen.

Amen.